

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 44. ANUL XVIII.

Sabiu, in 4/16 Iunie 1870.

Telegrafulu eae de doue ori pe septe-mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-ratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretulu prenumerati-unei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platecu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Revista politica.

In tierile de preste Lait'a decurgu dejá alegerile. Lupte vehemente intre parti'a nationale slavica-federalistica si nemtiésca — dualistica, s'a estiusu pâna acum in privintia principiilor politice, ce voru ale aperi un'a si ceea-lalta parte. Fie-care si-a ficsatu si s'a silitu a-si aduce la valóre interesele sele. Si de o parte si de alt'a s'a facutu programe politice pentru ale profetiá si defenda acei'a, cari voru a fi alesi. Spre a se vedea câtu de tare divergiadia aceste programe un'a de alt'a voi recapitulá aci pre scurtu pretensiunile ambeloru parti asiá dupa cum s'a statoritu si care la nemtii culminédia cam in urmatóriele: Coalitiunea nemtiloru din Austria spre a se aperi cu firmitate in contra la ori ce atacu, ce aru proveni intr'o tíera in contr'a loru, tenere strinsa de constitutiune, respingerea ori cároru incercári de a formá o dieta generale pentru tierile slavice si a introduce sistemulu federalisticu in monarchia, reconóscerea positiunei istorice a Ungariei, suspenderea concordatului etc. Ieru pretensiunile slaviloru aru fi urmatórele asiá dupa cum le aflámu in jurnalulu „Correspondance slave“: A se formá din tóte nuásele poporului slavicu din Austria o grupa in sinulu monarchiei, ca limb'a slavica sa fia introdusa imediatu la biroulu statului, precum si la administratiunea tieriei si in instructiunea publica, primirea sistemului federalisticu in imperiulu austriacu etc. Dupa cum se vede asiá dara pretensiunile ambeloru parti suntu chiaru diamentralu opuse un'a altei'a. Lupt'a pregatítore pentru alegeri s'a finitu si acésta lupta intra acum intr'altu stadiu. Se tractédia acum de a-si aflá si reusi fie-care parte cu persóne de acelea, cari mai cu fidelitatea aru putea pasindu pre aren'a legale de lupte parlamentarie — sa aperi cu rigore programulu seu. Alegerile se voru fini pâna in 15 Iuliu si asiá pre finea lupei acéstei'a i-si voru putea singuratecele diete incepe activitatea loru. Problem'a cea din-tâiu a dieteloru va fi a alege deputatii pentru senatulu imperialu. Déca alegerile pentru senatu voru cadea in singuratecele tieriei pre barbati din opo-sitiune apoi e de prevediutu, ca lucrurile voru veni totu acolo, unde a statu mai inainte de pasirea in viata a ministeriului actualu. Mare sensatiune si sânge reu intre nemtii a facutu memorandumu ce l'a datu in dilele de curendu corifulu nationalu alu cechiloru, Rieger, imperatului Napoleonu. In acestu memorandumu se dedú imperatului Napolonu o icóna despre sistemulu de statu a imperatiei austriace, încátu acestu sistem nu póte a fi durabile. Cu privire deosebita la rigatulu Boemiei, pentru care face a premerge si o desvoltare istorica a dreptului de statu, da autorele referintiele statistice detaiate din tóte tierile translaitane si cislaitane. —

Precându se petrecu aceste in si afara de sinulu monarchiei pre atunci incepe a se clatiná si positi'a unui barbatu de statu, care, a inauguratu sistem'a dualistica in Austria. Mai multe foi germáne si maghi-re li numera si li vindica cancelariului, contelui Beust tóte erorile care s'a comisu pâna acum. Ansa la acésta pornire asuprá-i o dedú atitudinea, ce o luá densulu fatia cu nemtii si ungunii din Austria. In privintia acéstei'a cetim in „N. Fr. Bl.“ unu articulu in contra cancelariului, contelui Beust, aparutu in „Cöl. Ztg.“ Acestu articulu, care este intitulatu: „Noroculu si sferisítulu contelui Beust ne duce crucisú si curmedisú pâna in cancelari'a statului si este cu atât'a mai insemnatu, cu câtu contele Beust anuncia prin elu Austriei unu nouu experimentu. Impregiurarea, ca articolulu amintitu disputa contelui tóta popularitatea respetive afirma ca Beust si aru fi perdat'o, nu trebuie sa ne seduca. Articolulu incepe cu acésta

mârtorisire si face apoi o revista scurta asuprá activitátei cancelariului in Austria, ceea ce are de a fi privita de periodulu „noroculu contelui Beust“, dicându ca tóte mijlócele secrete au constatu intr'aceea ca si au intrebuintiatu positiunea favorítoria afara de partite, pentru de a apropiá elementele desparate, a cároru certe rodeau la maduha monarchiei si pentru de a aduce in indeplinire, prin aflarea de punte de atingere comune, unu compromis. Ungari'a i-a fostu prim'a basa de operatiune. Se intielege, ca jertfele n'au fostu neinsemnate, care s'au cerutu dela vest-austriaci — inse contele Beust a sciutu a le jertfi cá pretiu pentru unu numeru de institutiuni liberale si majoritatea germana a corpului representativu nu numai cá e saldatu acestu pretiu, ci inca s'a si ingritu, c'a midilolocitoriulu sa-si capete relifulu de populariu. —

Asiá dara dupa marturisirea acestei foi, contele Beust a fostu numai midilolocitoriulu complanárei si ca cându a venitu elu in Austria au fostu tóte preparate si elu numai a sanctionatu, ceea ce au fauritu altii in capetele loru.

Simburile articolulu inspiratu culminéza acolo unde se încerca a trage conclusiuni din esperintiele trecutulu la viitoriu.

„Primele urme,“ dice articolulu, „o decaderei opiniunei publice, jace in acél'a tempu, cându se ivira inovatiri in contra cancelariului de statu, ca se amesteca in afaceri interne. Acestu amestecu, acésta esra din cerculu de competintia, pre care i'la marcatu positiunea sea de ministru alu esterneloru, a fostu arm'a cea mai agera, cu care elu fu atacatu acusi in Cis-acusi in Translaitani'a, séu mai bine disu numai in Cislaitani'a, pentru ca noi nu scimu, ca dlu Beust sa se fi atacatu cându va in Ungeri'a; cá-ci vis-a-vis de ministeriulu Andrassy, care duce fránele regimului cu mâna severa, nu s'a încercatu a câstiga valóre politicele sele de intervenire.

Din impregiurare, ca ministeriulu acésta se tiene inca cu putere nedubia, macaru de si in Translaitani'a 'si rádica nationalitátele cele interesante capetele, se póte vedé, ca neintervenirea lui nu numai ca n'a stricatu, dara chiar' e impreunata de cele mai utile urmári.

Erórea, care forméza momentulu de transitiune in dram'a „noroculu si sferisítulu contelui Beust“ se datéza, dupa scrietoriulu articolulu din acele dile cându crease complanárea cu Ungari'a o nóua situatiune. Atunci se asiedia ambele ministerii isolate fára de celu mai micu punctu de atingere.

In Ostrungari'a se resfira cestiunile interne in tóte partile cá fire si stau in strensa legatura cu cestiuni esterne straformatórie. Autonomi'a Galitiei, tendintiele sudslaviloru, referintiele politice si economice ale Ungariei cu Principatele dunarene suntu totu atât'i factori, ce determina relatiunile monarchiei cu Russi'a; traditiunile si simphatiele provinciiloru germáne, suntu datátore de mesura la positiunea imperiului fatia cu tierile germáne la granit'a din Nordu si Vestu. Pre scurtu asiá o legatura organica esista intre politic'a interna si esterna, cátu o desbinare totala aru trebú sa aduca ambeloru, si in line'a ultima imperiului, dauna mare.

Articolulu recomanda in fine, pentru de a o rumpe cu totulu cu starea acésta de lucruri, care afara de aceea nu se mai póte tienea, primirea unei legi, care aru avea de a suná:

§ 1. Presiedintele ministeriului comunu are dreptulu a asistá desbateriloru ambeloru ministerie si a participá la ele inse nu a votá, încátu acele desbateri se facu in cestiuni politice séu si in alte, care stau in referintie cu afacerile comune.

§ 2. Presiedintii fia-cáru ministeriu au dreptu

egalu de a participá directu la desbaterile consiliului minist. comunu.

Despre relatiunile Franciei cu papa cetimu, ca regimulu francesu aru fi espedatu o nota la Rom'a in care se dechiara scurtu si precisu, ca nici nu 'si va mai dá silintia de a capacítá pre curi'a papala in privintia infalibilitátei, de óre ce totu nu se lasa a se capacítá si trupele francesu se voru rechiamá; de si pâna acumu nu s'a dispusu 'nemicu oficiosu in privintia acéstei'a.

In Spani'a inca totu ambla dupa unu rege, fára de alu fi aflatu pâna astadi. Se dice ca es-regin'a Isabel'a si-aru fi depusu in mânilorui Napoleonu abdicerea sea dela tronulu Spaniei.

In Romani'a se vede, dupa rezultatele, de pâna acum'a, încátu ni suntu cunoscutu, a avea partid'a, numita „a ordinii“ siantie de areusi cu mai multi deputati, decátu rosii — aru fi reu, inse ca aceste sa fia fostu fortiate din partea regimului, precum acésta se afirma sub formele cele mai strigátorie din partea rosiloru. Alesu fara in colegiulu alu IX-lea Pentru Carpu ministru de esterne, Boerescu, Cretulescu, Agarici, Konstantinu Negri si Ionescu.

Jurnalistic'a esterna a alarmatu si nu incetédia nici acum'a a alarmá Europ'a intréga, ca gidanii din Romani'a aru fi espusi la persecutiuni, de-si totulu se reduce la unele escese mici séu mai bine disu, batai intre nisce copii de románi si gidanii. Dara acésta maniera, de a face dintr'unu tintiaru unu calu o potu face numai gidanii, cáror'a le sta la dispositiune tóta pres'a européna si lánge acésta nu le lipsese nici obrasnici'a in gradulu superlativu.

Diet'a Ungariei.

In siedintia din 11 Iunie a casei magnatiloru anuncia mai întâiu presiedintele unele petitiuni pentru concedie; dupa aceea intra in sala notariulu casei deputatiloru, Kol. Széll, si presinta mai multe legi sanctionate de M. Sea regele si promulgate dejá in cas'a reprezentantiloru, intre care si legea despre infiintierea curtiei supreme de comptabilitate despre creditulu supl. pentru caletori'a M. Sele in oriente, despre eliberarea de contributiune a case-loru, ce se voru cladí pre malulu Dunarei, despre modificatiunea legii relativa la datori'a statului flotanta, despre cassarea dieceriloru si sieseriloru m. c., despre pausial'a de cuartiru a reprezentantiloru dietali ect., care tóte se cetescu pentru de a se promulgá.

Ministru de finantie Kerkápolyi primese amendamentulu lui Simonyi. Inse amendamentulu acésta sa nu se interprete dupa a ceea mai târdiu ca concessiunea are a se dá neconditionatu acélui concenrentu, care pune conditiuni relativu mai favorítorie, cáci conditiunile relativu mai favorítorie inca potu fi absolutu neacceptavere. Densulu tiene de necesariu a observá acésta acum'a pentru de a delaturá pre viitoriu ne intielegere.

Cas'a priimesce amendamentulu lui Simonyi unanimu.

§ 4. imputernicesce regimulu a incepe negociatiuni de concessiune, cu privintia la drumulu de feru deja claditu Zákány-Agram si la linea Karlsctadt-Piame, ce de presinte se cladesce, déca o recere interesulu statului, comunicatiunei séu erariului.

Urméza cetirea proiectulu de lege, despre esarendarea canalului Fraciscu, acceptatu dejá de cas'a reprezentantiloru.

Acestu proiectu se transpune comisiunei permanente de trei.

Siedintia se incheie la 1 óra.

In siedintia din 10 Iunie. a casei deputatiloru se autentica mai întâiu protocolulu siedintiei premerse. Presiedintele anuncia mai multe petiti-

uni, care se transpunu comisiunii de petitiuni; acolo se tramitu si petitiunile reprezentantilor: R. Ihasz, K. Antalfy, K. Szathmáry, L. Mocsáry, Th. Péchy si P. Székly.

Ministrul de comunicatiune St. Gorove propune un proiect de lege despre modificarea trasarei prefite prin lege a drumului de feru de Ost. Proiectulu se va tipari si tramite comisiunii financiale catu si celei pentru drumulu de feru.

Cas'a trece apoi la ordinea dilei, la cara sta mai intai a trei'a cetire a proiectului de lege despre esarendarea canalului Franciscu.

Proiectulu se primesce definitiv si se ordina tramitarea lui la cas'a magnatiloru.

Urméza proiectulu de lege despre construirea drumului de feru Esseg-Sissek.

Referentulu comisiunii centrale, Lad. Szögyényi recomanda primirea proiectului de lege din cause financiale, economice, strategice si politice. Prin drumulu de feru proiectatu se da Croatiei ocaziune asi prob'a avutiile sele naturale.

Prin acésta linia va deveni, mai departea, orasiulu si cetatea Esseg de unu punctu insemnatu strategic si afara de aceea diel'a croata inca s'a deschiaratu unanimu pentru acésta linia. Vorbitoriulu tiene de o datorintia morala a legislativei magiare a lua in consideratiune acésta drépta dorintia a poporului croatu.

Se incinge in afacerea acésta o desbatere mai lunga la care i-au parte intre altii I. Zuvics, M. Wahrenann, ministrulu de com. Gorove si E. Ivánca.

Proiectulu se primesce de basa pentru desbaterea speciale.

La 2 ore se incheie siedint'a.

Statutele

Reuniunii invetiatoriloru romani gr. or. din tractulu protopopescu a Lipovei.

I.

Scopulu reuniunii.

§ 1. Reuniunea acésta are de scopu, naintarea invetiamentului, promovarea culturai poporali, latirea cunoscintiloru si esperintiloru celoru mai practice, pre terenulu scientificu pedagogicu, latirea celui mai corespondentulu metodu de propunere, imbunstatirea stárei materiali a invetiatoriloru, si infiintarea unui fondu invetiatorescu din care sa se póta sprigini naintarea invetiamentului si ajutorá invetiatorii nepotentiosi de a portá oficiulu, precum si veduvele si orfanii acelor'a.

II.

Membrii reuniunii.

§ 2. Membrii reuniunii se impartu in: ordenari, fundatori, ajutori si onorari.

a) Fie-care invetiatoriu si sub-invetiatoriu (suplentu) din acestu tractu este membru ordinariu si adeca; dela scótele din Lipov'a 3 invetiatori, din Aliosiu 2, din Chesintiu, Bat'a, Bar'a, Belontintiu, Bacamediu, Birschiu, Brestovatiu, Brusnicu, Buzado, Bulza, Valea-Mare, Veresmortu, Visin'a, Grosi, Dobresci, Dorgosiu, Dubochi-Nadasiu, Zabaltiu, Capolnasiu, Capriór'a, Chechesiu, Chelmacu, Comeatu, Chisdi'a, Crivobar'a, Cuvesdi'a, Labasintiu, Lalesintiu, Lapusnicu, Ostrovu, Obab'a-Serbésca, Petersiu, Pojog'a, Radmanesci, Secasiu, Selciv'a San-Nicolau-Micu, Spat'a, Teasiu, Fabisiu, Piscutu, Féregyház, Hodosiu, Ususeu, Cel'a, Sistarovetiu, la fie-care scóla unu invetiatoriu, de toti 51.

b) Membrii ordinari, au dreptu in adunarile reuniunii a face propuneri, interpelatiuni, a tiené vorbiri scientifiche pedagogice, a se consultá si a decide afacerile agende, cu maioritaea votoriloru, — in fine a alege pre deregatorii reuniunii si a fi eligibili.

c) Membruulu ordinariu, care — si vá petá caracterulu moralu ori invetiatorescu, dupa trei dog'niri, din partea adunárei generale ne indredtându-se, va fi eschisu, din reuniune si reuniunea va fi indreptata dupa acésta a-lu aretá la loculu competente.

§ 3. Membri fundatori, potu fi toti acei individi nepetati si trecuti celu pucinu de 20 de ani, cari contribuiescu odata pentru totudeun'a pre partea fondului reuniunii 20 fl. v. a. séu depunu obligatiune asecurata de 6%.

§ 4. Membri ajutori potu fi individii, cu caracteru nepetatu, si celu pucinu trecuti de 20 de ani, comunele, corporatiunile etc. ce voru contribui dupa bunavointia la fondulu reuniunii.

§ 5. Membri onorari voru fi acele persóne de ambele secse alese de cátra adunarea generala cari s'au destinsu, in lucrárele, scolastice scientifiche — pedagogice, prin concursulu loru materiale ori spiritualu.

§ 6. Membrii fundatori, au totu acele drepturi, cari competu membriloru ordinari si suntu descrise in § 2, liter'a b.)

§ 7. Membrii ajutatori, au dreptu in adunárele reuniunii, a face propuneri, a tiené vorbiri scientifiche pedagogice si preste agende votu consultativu — totu aceste drepturi voru avé si membri onorari.

§ 8. Membri eliminati, din sinulu reuniunii — si perdu tóte drepturile, fatia de reuniune, renanendu tacele respective ofertele solvite, pana intru aceea casadei reuniunii, in privint'a cáror'a nici cându, nu voru avé regresu.

III.

Medilócele reuniunii.

A. Convenirea.

§ 9. Membrii reuniunii se voru aduná in totu anulu celu pucinu de dóue ori, la tempulu prefiptu si loculu destinatu de cátra adunarea generale, si in casu de lipsa si mai de multe ori la anu in modu extraordinariu.

§ 10. La adunare, fie-care membru ordinariu este indatoratu a participá, escusabilu e numai acel'a, cu cauza credibila, celu ce absenté dia din nepasare, e supusu la multa banale pentru fondulu reuniunii, dupa cum va aflá adunarea de bine.

§ 11. La adunare se voru pertractá teme diverse, dupa cumu arata scopulu reuniunii, se voru face motiuni si reflexiuni asupr'a metodului de propunere, recensuni asupr'a cártiloru scolastice etc., adunarea va cercetá si delibérá despre administrarea si manipularea fondului si va prelininá sum'a de bani, ce va aflá de bine a o intrebuintia spre scopulu reuniunii, dupa prescri-sele § 1.

§ 12. Pentru urgintia pertractáriloru, adunarea se póte impartu in sectiuni.

§ 13. Adunarea generale in totu anulu va alege si tramite dintre membrii ordenari a reuniunii: unulu, doi séu si trei individi, cá se cercetéze scótele, institutele si reuniunile, cele mai renumite, din patria ori streinatate, acelor'a din fondulu reuniunii, li va asigná spese de caletoria, fiindu ei apoi indatorati, unulu cáte unulu cunoscintiele si esperintiele facute la adunare a le comunicá.

B. Contribuirea.

§ 14. Membrii ordinari a reuniunii, au a solvi din salariulu loru anualu, computându-se si emolumentele in bani, din tóta sot'a de florini 2% la fondulu reuniunii in 4 rate si adeca: la 1 Octobré, 1 Ianuariu, 1 Apriliu si la 1 Iuliu st. v. a fie-cáruí anu.

§ 15. Fie-care individuu, ce va ocupá un'a din statiunile amintite in §. 2, lit. a) este oblegatu a contribui sum'a amintita in § 14.

§ 16. Bani incasati, se voru administrá si manipulá, precum va decide adunarea generala a reuniunii.

§ 17. Fondulu acestei reuniunii este menitu spre ajutoriu, numai pentru invetiatorii si subinvetiatorii acestui tractu, vedi § 1.

§ 18. Intemeetorii si succesorii acestui fondu — si tienu dreptulu, cá acésta sa nu se póta incorporá cu altulu, ci numai la casu, cându s'aru infiintá unu fondu generalu, pentru toti invetiatorii románi, din intrég'a Mitropolia romána, gr. or. dia care apoi se póta primí ajutore — amesuratu con-

FOISIÓRA.

O schitia istorica din finea seculului alu 8-lea despre introducerea in biserica apuséna a unei nóue dogme.

Din multimea de popóre, ce emigrara in Europ'a in cei dintaiu seculi dupa nascerea lui Christosu, si coplesira fatia Europei, dându cu totu alta fatia etnografica, si punendu basa la unu sistem cu totu nou european, se formara felurite staturu, unele mai mari, altele mai mici. Multe din acestea avura numai o esistintia momentana; cu dreptu cuventu diu momentana, pentru ca in viatia unui poporu si statu unu patriu o jometate, de seculu ba chiaru unu seculu este ace'a ce este la individuu unu momentu. Staturile intemeate succesive pre ruinite imperiulu Romanu, ale Westgotiloru, Ostgotiloru, Vandaliloru, Haniloru, Burgundiloru, Alemaniloru si Longobardiloru, avura destulu 3 seculi spre a si fini cursulu esistintiei loru. Dintre acestea semintii emigrate, numai un'a fu destinata de a se ridicá la o insemnatate de statu si a absorbé in sine tóte celelalte conglomerate. Acésta fu semintia Franciloru, cari la inceputu in neste margini modeste si ocupara locuintia lánge Rinu. Ei la inceputu nu se facura cunoscuti prin vre-o vehementia ne naturale, ca celelalte popóra, ci gradatimu se avantara la o putere mare, atátu prin arme, unde trebuia, cáci eroismulu loru nu se póte negá, dar' mai cu semu prin folosirea momentelor si prin o circumspetiune admiravera, care in tempu modernu se numeste diplomatia. Pana

cându mai stau Romanii in putere, ei nu rescara a si mesurá puterea loru intr'o lupta spre latirea teritoriului loru, care érá dubiósá. Numai 10 ani dupa caderea imperatiei Románe de West la a. 476 pusera si ei mán'a pre o parte mica de tíera (in tienutulu Soisons) carea singura mai érá ne ocupata de streini si pre care acum locotiitoriulu romanu Siagrisiu nu mai putea se o apere. O tíera dupa alta adusera ei domnirii loru; pre Burgundi inca ii adusera ei intr'unu gradu de dependintia. La inceputulu latirei loru erau ei inca pagani. Clodvig I. luá o fata a regelui Burgundiloru care erau deja crestinati; Elu invetiá a cunósce religieuna crestina dela nevast'a sea si érá dejá aplicatu crestinismului. Cându avú sa sutiena o lupta grea in contr'a Alemaniloru, in bataia dela Zulpich (496) promise, ca déca Dumnedieulu crestiniloru i va ajutá se cástige lupt'a, se va crestiná elu si cu elu toti francii. Lupt'a o cástigá si regele dimpreuna cu mii de francii se crestinaru. Francii devenira cu timpu numai crestinii cei mai buni. — cáci ei intre tóte popórele emigrate in occidentu remasera ne atinsi de arianismu, care luase pre atunci mari dimensiuni dér' regenti loru, devenira si propagatorii infocati ai crestinismului, protectori ai scaunului Patriarchalu din Rom'a, Pap'a chiamá intra ajutoriu pre Carol Márettu in contr'a Longobardiloru, cari vréu se puna mán'a si pre Rom'a. Pipinu celu micu fu prochiamatu solemnulu de protegiotoriu alu Papei dupa ce elu respinse de nou pre Longobardi si le luá o parte de teritoriu, care lu daru Papei, si care este cunoscutu in in istoria de donatiune Pipinica, de unde Papii pana in diu'a de astadi si apera titlu de

dreptu de domnire lumésca a asupr'a acestui pamentu.

Sub urmatoriulu lui Pipinu, Carolu celu mare curtuasiá intre Pap'a si intro regentulu franciloru numamai ca sa eredita, dér' chiaru crescu si acumu n'avea numai colóre de pietate a regentulu cátra Papi si in genere cátra biserica, ci sub masc'a religiositatiei erau acoperite scopuri politice de mare insemnatate, cari numai in urma se aretare.

Carolu celu Mare petrundea déjá cu spiritulu seu, ca cátu iarú ajutá lui si unu titlu de dreptu legale, asupr'a tieriloru, care elu le adusesse prin fortia la olalta. Elu vedea, ca cátu influintiadia numai reminescincele de o putere mare cadiuta; o radia din nimbulu, care mai pastrá inca si acum Rom'a cadiuta facea diu elu unu nou sóre. Titlu de Imperatu románu de Westu numai purtá nime-neá; Carolu domnea mai preste tóte tierile odinóira supuse imperiului Románu din West. Cine dar' altulu se merite mai inaltu de cátu elu titulu acésta?

Pap'a érá de nou strimtoratu de Longobardi; Carolu érá si in inimicitia personala cu Desidariu, regele Longobardiloru, cáci pre o fica a lui Disidariu, ce o avú elu in casatoria o tramisese inde-reptu la tatalu seu, apoi in urma la aceea Desidariu luá la sine pre doi nepoti de frate a lui Carol spre a le aperá tierile, ce le remase dela tatalu loru in contr'a unchiului loru (Carolu celu mare) care vrea sa le detraga. Deci Carolu avea nu numai motive politice dara si personale de a porni cu res-helu in contr'a lui Disidariu; acésta lu batutu si imperiulu lui parte stesi luat parte datu Papei lánge ceea ce capatasé si mai nainte. Cá unu con-

curenției lor banale — spre scopul reuniunii, după prescripțiile §§. 1 și 10 iera încorporarea, numai pe baza acestor statute, cu pluralitatea voturilor se poate întreprinde.

§ 19. Intemeetorii și succesorii acestui fond și rezerva dreptului, că la cazul de încorporare, cu fondul amintit în § 18 între membrii administrativi a acelei, să fie reprezentați, cu doi aleși din sinul lor.

IV.

Oficialii și oficiile reuniunii.

§ 20. Oficialii reuniunii constau din 1 președinte, 2 vicepreședinți, 1 casier, 1 controlor, 2 notari și 1 avocat, cari se aleg din sinul membrilor ordinari ori fondatori a reuniunii, fiecare-care pe trei ani.

§ 21. Pentru conducerea administrativă a reuniunii se va alege un comitet de 10 membri dintre cei ordinari ori fondatori, cu locul de activitate în Lipova.

§ 22. Alegerea oficialilor se va face, prin majoritatea absolută a voturilor.]

§ 23. Comitetul în genere va îngriji, pentru încasarea și manipularea banilor, pentru conchiemarea adunării generale, la timpul său și elaborarea de proiecte în toate afacerile interne și externe ale reuniunii.

§ 24. Comitetul în fiecare an, va subscrive adunării rapoarte despre activitatea sa.

§ 25. La cazul de urgență, comitetul — și după opinia președintelui, de a convoca ședințe extraordinare.

§ 25. Oficialii reuniunii și membrilor comitetului în specie, au următoarele afaceri :

- Presedintele : președe în adunările generale și ale comitetului reuniunii și conchiemarea adunărilor de ambe categorii.
- Vice-presedintele : în absența președintelui, suplinesc îndatoririle acestuia, de după antațietatea alegeții.
- Casierul : încasă banii de la membri, și elocă, de afara banii pe cele de lipsă, decise prin comitet și preliminate, prin adunarea generală, și este responsabil, pentru averea reuniunii.
- Controlorul : contră semnăia toate cvietanțele și contra — cvietanțele.
- Notarii, au a face : cel d'antăiu alesu, duce protocolul, despre toate afacerile reuniunii și a comitetului, iera alu doilea alesu, duce corespondențele reuniunii și a comitetului în cazul de lipsă, se suplinesc unul pe altul.
- Advocatul : duce cauzele reuniunii.

§ 27. Pentru cauzele procesuale obveninde între membrii reuniunii, sau urdiende prin actoratul reuniunii, se stătesce județul compromis.

§ 28. Oficialii și membrii comitetului reuniunii, poartă oficiul — gratis.

§ 29. Până la aparierea unui organu școlastic, mai estinsu, reuniunea — și alege pentru publicarea agendelor sale, diuarul „Albin'a” din Pest'a.

§ 30. Reuniunea, va avea un sigil, cu inscripția : „Sigilul reuniunii invetiatorilor români gr-or. din tractul protopopescu — a Lipovei.”

§ 31. Statutele acestea, numai în adunarea generală, prin majoritatea voturilor, se pot modifica.

„În ședința a două, din adunarea generală, precetindu-se, s'au aprobatu, cu aceea modificare, că § 2 lit. a) să se estinda astufel iera dintre membri ordinari preșinti, de cumva unu său altul casualmente, s'aru mută în altu tractu protopresviteral, și de acolo aru continuă regulatu refuirea taceșloru, unu că acel'a încă — și conserva categori'a de membru ordinaru.”

Lipov'a, în 5 Septembrie 1869. s. v.

Statutele aceste : Venerabilu consistoriu diecesan din Aradu, censurându-le, și aflându-le corespondențe scopului, de a promovă cultur'a poporului, binevoii în ședința din 26 Ianuaru 1870 Nr. 1245. ex 1869 în totu cuprinsulu lor a le aprobă.

Lipov'a, în 6 Fauru 1870.

Ioanu T i e r a n u, m. p.
prot. și președinte.

Ioanu T u d u c e s c u, m. p.
notariu a reuniunii.

Protocolul ședinței a XI

(ordinarie)

ținute din partea direcției asociației naționale pentru cultur'a poporului român.

Aradu, 16 Maiu nou 1870.

(Capetu.)

Președinte : Ioane Popoviciu Desseanu directoru secundariu. Membri : Dr. Atanasiu Siandoru, Emanuilu Missiciu, Ioane Rosiu, Teodora Serbu, și Georgiu Dogariu. Notariu : Petru Petroviciu.

Nr. 77. Protocolul ședinței ordinare a X din 8 Maiu se cetesce, și —

Decisu : Se autentica.

Nr. 78. Președintele directoru secundariu, — propune emiterea unei comisiuni permanente pentru aranjarea petrecerii de saltu (balu) pe ocașunea adunării generale.

Decisu : Se compune comisiune de aranjare din comembrii Ioane Popoviciu Desseanu, Teodora Serbu, și Georgiu Dogariu. —

Nr. 79. În firul decisului de sub nr. 65 se

ace propunere pentru denumirea unei comisiuni care să eluce modalitatea de sortitură a obiectelor rămase din anul trecut. —

Decisu : În comisiune se alegu sub președinția directorului secundariu, — membrii Emanuilu Missiciu, Ioane Rosiu, și notariul Petru Petroviciu.

Nr. 80. Președintele directoru secundariu, face cunoscută ca tramiendo-se reprezentatiunea făcută către ministerul reg. ung. de interae pentru modificarea statutelor asociației spre a se concede adunările generale „ambulante” această reprezentatiune s'au restituit direcției pentru întregire, — care o au și estradat'o președialmente referințelui fiscalu Iosifu Popoviciu. —

Decisu : Se ia la cunoscintă și fiindu cauză urgentă se provoca fiscalul referință a efectul fără amenare suplinirea chestiunetei reprezentatiunii, spre a se putea resubsterne.

Nr. 81. Se prezintă raportul dlui colecțant din Sa' Mihailu Romanu, parochului Mihailu Iurm'a, prin care dseă din cauze impedecătoare abdică de colectura, și în locul lui recomanda pe fiul său Teodora Iurm'a preotul totu acolo. —

Mai departe transpune declarațiunile următorilor oferitori :

- Vicentie Surdu docinte.
- Teodora Iurm'a preot.
- Petru Alesiu proprietariu.

4. Vasile Brede economu, totu din Sa' Mihailu Romanu cu oferte anuale de câte 2 fl. v. a. pe ani 1870/71, 1871/72, și 1872/73.

Decisu : Abdicarea dlui preot Mihailu Iurm'a se primesce, și în locul d-sele se denumesc preotul Teodora Iurm'a, — căruia i se voru transpune actele referitoare la colectura. Mai departe prin votare usuată se alegu de membri noi mai susu numiții domni, — cari sunt a se înmatricula în protocolul evidințialu, și a li se estradă diplomele.

Nr. 82. Colecțanțele din Donecea dlui parochu Mihailu Valceanu, strapune sum'a încasată de 8 fl. de la mai multi membri, — pe lângă estrasu protocolariu.

Decisu : Se transpune la perceptoratu, cu însărcinare de a trami dlui colecțant adeverința despre administrarea banilor.

Nr. 83. Colecțanțele din Caransebesiu dlui docinte Teodora Calinescu trami trei declarațiuni a următorilor domni.

- Iosifu Seracinu c. r. Majoru.
- Teodora Seracinu c. r. Capitani și
- Ioanu Vasileviciu negociatoriu cari voiescu

a fi membri pe ani 1870/71 1871/72 și 1872/73 cu ofertu anuale de 2 fl. v. a. din care dlui Majoru au și solvit competiția întreaga pe totu trei ani cu 6 fl. v. a. a. iera ambii cei din urma numiți au solvit câte 2 fl. v. a.

Decisu : Prin votare usuată se alegu de membri ordinari ai asociației domni numiți și li se voru estradă diplomele. Banii administrati în sum'a de 10 fl. se transpune la perceptoratu. —

Nr. 48. Se prezintă epistolă dlui Iuliu Bardosi inspectoru de școle guvernialu din Boița în Zarandu, prin care trami asociației „Unu Numu” de sub timpul lui „Antoniu Imperatorele românilor” ce parintele parochu român gr. or. din comună Selisce Nicolau Pecurariu l'au aflat în anul 1867 pe otarul comunei în unu locu aratoru, numitu „fontan'a rece,” și care numu numitul domnu preotul Iuliu donēja asociației noastre. —

Decisu : Se ié cu multiamita la cunoscintă și se preda bibliotecariului spre pestare între alte obiecte de asemene natură.

Nr. 85. Pentru pregătirile necesare ale adunării generale simtindu-se lipsă ședințelor mai adese străordinare.

Decisu : Se dispune : a se ținea ședințe permanente începându-se de dominec'a viitoră 29. l. c. și continueative până la adunarea generală despre ce se voru înștiința totu membrii direcționali. Aretându-se lipsă neîncungiurabilă de a se varu și curăț localitatea Asociației. —

Decisu. Economul asociației Teodora Serbu, se însărcinează a se îngriji pentru curățirea și varuirea localității, avendu a anticipa spesele recerute de la perceptoratu, și la timpul său ale aretă direcției pentru asemnare. —

Nr. 87. Protocolul acest'a din cauză espedițiilor urgente.

Decisu : Se va autentica mercuri în 1 Maiu nou a. c. avendu comembrii preșinti a-se înțoșia în cancelaria direcției. —

tr'a servitiu pentru toate aceste, credința Pap'a, ca n'aru putea face mai mare servitiu fără aceea ce doria Carolu mai multu. În noștea de craciunu a anului 800 lu numi și lu unse de imperatu alu Romanilor.

În cătu a fostu Pap'a îndreptatitu la acest'a ?
Nemo plus juris dare potest quam ipse habet !
Titlu legalu de imperatu Romanu mai aveau numai regenti bisantini. Ei erau acumu imperati romani nu numai în partea de răsariu, dară și în partea apusului, căci ei de multu protegeau pe catu puteau Itali'a și ei aveu chiaru domnie reală peste unele teritóre în Itali'a. Pap'a voia se 'și dea și-și o însemnătate prin acci'a, ca și cum însuși aru avea dreptu de a împarti titlu de imperatu Român.

La acest'a se simți îndreptatitu ca cel mai mare în Rom'a.

Imperati bisantini privea că o aroganță acest'a atâtu din partea Papei câtu și din partea lui Carolu.

De aceea se descéptă o jalușia, care ajunse mai în urmă până la inimiztia între imperatul Francilor și Pap'a de o parte și imperatu bisantinu pe de alta parte : Subtu atari jirstări politice de statu observă Pap'a Leo alu IV. că la franci se nascu o eredié, căci ei în simbolulu credinței, ce se cetea la toate liturgiile, mai adăosera și de la fiulu („filioque”) (scil. se nasce). Acest'a eră o dogmă cu totulu streina în simbolulu credinței ce se profetiă de întreaga creștinătate și care asiă dară la franci și luă că din usu originea sa. Pap'a însuși o cualifică că pe o eredié și abatere de la instituțiile vechi creștinesci. Deci nevoindu Pap'a Leo să se incubedie o eredié în creștinismu pasi la Carolu de a starpi această eredi'a, — Carolu,

inse care urmari scopuri politice, nu vor sa-lu asculte, ci voia sa separe die partea apusului și în cele religioșe de partea Resaritului, ca astfel să aiba linisce și se nu mai aiba amestec și cu resariteni. Acăst'a putu elu face cu atâtu mai multu cu cătu dogm'a acest'a eră destul de popularisată la franci. Pap'a încerca toate mijlocele a aduce pe Carolu la religia cea adeverată, inse fiindu acest'a tocmai tempulu, cându eră strămtoratu din partea lui Dezideru, precum amu aretat mai însusu, cându elu așteptă ajutoriu de apere de la Carolu, de aceea staru numai cu binele, că sa delature interpolatiunea în simbolulu credinței și se nu se departedie în modulu acest'a de credința cea dréptă, iera Carolu avendu ora asupr'a imperatiei bisantini nu se aplica Papei, ci li puse alternativa : ori li lasa dogm'a cea nouă la Franci și o primesce și densulu, ori pentru viitoriu nu mai pôte contă la spriginulu seu. Ast'a eră tempulu cându Pap'a eră mai tare amenințiatu. De aceea vedindu elu ca Carolu este resolutu pentru a separă biseric'a franca nu numai de resaritu dară chiaru de credincioșii apusului, asiă elu cedă pentru că sa se pastredie uniformitatea în sinulu bisericeii sale. Elu jertfi asiă dară în contra convingerei sale, pentru unu interesu partialu și folose esterne legatura dogmatică, ce a existatu până atunci în întreaga biserică creștină.

La introducerea acestei noué dogme afla opozițiune la totu cei-lalti afara de Franci; clerulu însuși întregu sa opunea la acest'a ; dară fortieci succese cu tempulu a aduce la valóre această dogmă în biseric'a apusă.

S'a cetitu și autenticat în presinți'a comembriloru direcțiunali Ioane Popoviciu Desseanu, Emanuilu Missiciu, Teodoru Serbu și Petru Petroviciu.

Aradu, 18 Maiu 1870.

Directiunea asociatiunii nationale pentru cultur'a populului romanu.

Ioane Popoviciu Desseanu mp.
directoriu secundariu.

Petru Petroviciu
notariu.

Protocolulu siedintiei a XII-a.

fienute din partea directiunii asociatiunii nationale pentru cultur'a populului romanu, în Aradu, 26 Maiu nou, 1870.

De fatia au fostu :

Presedintele: Ioane Popoviciu Desseanu directoru secundariu.

Membri: Emanuilu Missiciu, Demetriu Bonciu, Ioane Rosiu, Iosifu Popoviciu, și Georgiu Dogariu.
Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 88. Presedintele directoriu secundariu presinta epistol'a invetiatiuniloru din Maiere — Temisiór'a Petru Popoviciu prin care cere incuviintiarea directiunii, — de a se produce cu societatea de diletanti la adunarea generala a Asociatiunii voindu a esecuta în favoarea fondului asociatiunii doue reprezentatiuni de piese teatrale și a nume :

1. „Comedia într'unu actu de Alesandri „Nunt'a tierenesca“.
2. „Comedia iéra într'unu actu de Lerescu „Fantasma“.

Aceste reprezentatiuni, voru fi acompaniate de „corulu vocalo — musicalu“ alu plugariloru din Chisetu, care se voru presentá aici'a deodata cu societatea diletantiloru.

Decisu: Se ia la cunoscintia, și adoptându-se acésta productiune, se dispune numai decátu incuviintiarea publicului prin unu A v i s u în tóte foile nationale.

Reprezentatiunea se va esecuta în teatrulu locale, în prim'a di a adunarei generala, adeca luni în 6. Juniu nou a. c. sér'a. —

Despre acést'a este a se incunoscintia dlu invetiatiuniloru Petru Popoviciu din Temisiór'a ca conducatoriulu diletantiloru, și dlu Trifonu Sipețianu parocu și asesoru consistoriale din Chisetu ca ingrigitoriulu corulu musicalu alu plugariloru, cu acea insemnare; cá speșele de caletoria dela Temisióra la Aradu, și napoi li se voru rebonificá; éra pentru adapostirea loru aici'a, se insarcinéza dlu economu alu asociatiunii Teodoru Serbu a dispune cele necesarie, autorisandu-se a face speșele recerute, și a le aretá directiunii spre asemnare.

Totu-odata este poftitu dlu economu a se ingrigi și în privinți'a localitatiei teatrulu punendu-se în negociatiune cu directorulu teatrulu din locu, și esoperandu cederca aceluia cu o provisiune corespundietória.

Nr. 89. În legatura cu acést'a, comisiunea adunarei generala, propune: a se tiene acésta petrecere a dóu'a di a adunarei generale adeca Marti în 7. Juniu nou, în otelul „Crucea alba.“

Iéra comisiunea de sortitura propune a se tipari numai 2000 sortiuri, în pretiu de 20 cr. pentru unu esemplariu care sa se vinda cu biletele de intrare, și la balu afara de aceștea.

Decisu: Propunerea comisiunii se primesce, și se dispune avisarea publicului prin diuarie; iéra economulu asociatiunii Teodoru Serbu este poftitu a se ingrigi pentru sala, decorare și musica, avendu a face reportu despre speșele preliminarie pentru asemnare la perceptoratu.

Biletele de intrare se stabilizeza pentru familia cu 3. fl. 50 cr. și pentru persóna 1 fl. 20 cr. pe langa sortiuri gratuite, și a nume la unu biletu de familia 3, éra la unulu de persóna 1 sortiuri.

Pentru scortimea timpului, distribuirea biletelor și sortiurilor prin colectanti nu se mai póte face, și asia acéstea în sér'a petrecerei se voru vinda sub control'a perceptorului, și a comembrului Georgiu Dogariu cari voru portá cass'a si-si vor dá ratiociniulu la timpul seu. —

Notariulu se insarcinéza a da spre tiparire 500 bilete de intrare, de ambele sorturi, adeca 150 de familia și 350 de persóna,

Cátu pentru sortitura obiecteloru remase din anulu trecut, — economulu se insarcinéza, a face o consemnare esacta despre tóte abiectele.

Se dispune mai departe tiparirea aloru 2000 de

esemplarie de sortiuri mici și simple, care proveđute cu sigilulu Asociatiunii, din preuna cu biletele se se predeé perceptorului spre vendiare. —

În fine presedintele și economulu au de e clasificá și numerisá tóte obiectele sortinde, într'unu protocolu analogu celui de anu, — și despre esecutarea sortituri a avisá capitanatul municipalitatiei.

Ne mai fiindu altu obiectu de pertraptatu, protocolulu acést'a cetindu se, s'a autenticat în presinți'a membriloru mai sus numiti.

Aradu 29 Maiu 1870.

Directiunea Asociatiunii nationale petru cultur'a populului romanu.

Ioane Popoviciu Desseanu,
Directoriu secundariu

Petru Petroviciu
notariu.

Brasiovu 1 Iuniu 1870 v.

Societatea romána teatrala, carea petrece în mijloculu nostru, dupa cum ve este cunoscutu, mai bine de 2 septamáni, ne reprezintă în diu'a de Rușale pentru a dóu'a óra piesa; „Prapastiile Bucuresciloru“ comedia vodevitu în 4 acte, compusa și inscenata de bravulu directoriu alu teatrulu natiunaiu din Bucuresci d. Millo. Éra bine, cá publiculu nostru nemolipsitu anca! de cangren'a vitiloru capitaleloru mari din supercivilisat'a Europa, sa véda celu putienu de pre scándurile teatrulu, ce veninu omoritoriu infiltratu cu deosebire de streinii, se stracora pre incetulu în vinele și arteriele romániloru, confratiloru nostri de dñcolo de Carpati. Strigámu progresu, ne falimu ca, naintámu, dara totulu e spoitura dresa din drojdiile invecbite și lepadate în mijoculu frumósiei Romaniei. Fára mcrala și virtuti antice cetatienesce mai ca vomu ajunge la marginea „prapastiiloru“ dlui Millo.

Laureatulu nostru artistu dramaticu și autoriu, la inaltimea problemei, ce si-a propus'o, ne infatiosia și de asta-datu unu tablou desemnatu cu cele mai nimerite colorii despre sterea actuala a societátiei románe trans-carpatine; sciú cu tactu-i finu sa ne presinte frumós'a capitala a Romaniei plina per excelentiam de vitile cetátiloru mari din Europa, în carea anca se mai afla prela câte unu coltisoru și virtuti rare demue de numele de románu. Disgustulu potentiatu, pána la ingretiosiarea, provenitu din infatiosirea destrabalituriiei și decadintiei morale, ce rodu la radacinile fragede ale arborelui románu, cari cându statulu, societate și literatura, se alina prin virtuti genuine pastrate în mass'a populului románu, precum și în templulu museloru.

Cuprinsulu piesei fu acést'a. Doi boerasi cu staricica buna, neatinși de aerulu ciumatu alu unei civilizatiuni false, vinu din provincia la Bucuresți spre a se civilisá.

Din birturi si cafenele sub lingusitorulu pretestu, ca voru fi introdusi în unulu din salónele Bucuresciloru cercetate de celebritátile politice, literare și artistice ale Romaniei, dau preste o banda de fete prostituite și nisce pungasi de profesiune, cari alungati de sever'a Nemesis, și afla asilu în Bucuresci, jóca role de boieri și jumulescu pre cei simpli și neprecauti. Prin petreceri și baluri, amoruri false și tradári și risipescu boerasii mei și avere și și ruineza și sanatate. Abandonati și despretiuti de tinerele loru amoreze, care le jurasera cu atát'a fragedime credintia eterna, vedi bine lucia cá și galbiori, ce se strecorau în nesatiósele loru pusunare, iéta-i ajunsi la sapa de lemn; pentru neplatirea la terminu a unoru politie opriti deocamdata la politia li se deschide drumulu preteratu cu flori spre puscaria. Din acésta calamitate i scapá unu actoru nascutu din parinti tierani, carele sub masca de Satanu urmarise toti pasii loru și i redá tinerele și nevinovatelortu loru logodnice tieranice, care vediedu-le caint'a i iérta, cáci și D-dieu iérta multe! Ací actorulu románu neapretiuitu dupa meritu de publiculu angamfatu alu Bucuresciloru, și serbá triumfulu în facerea de bine!

Cá sa detaiemu tóta actiunea esecutata parte mare cu desteritate artistica, n'aru ajunge spatiulu destinat pentru o recensune de teatru într'unu jurnal politicu. Fie ne permisu a spune, ca: rolele de mentoru în chipu de dracu jucate cu recunoscut'a dibacia artistica și usuratatea unui june vigorousu de d. dir. Millo au facutu și de astadata pre publiculu nostru sa aplaude cu vioiciune talentulu eminentu și inim'a de románu a veteranului nostru artistu. Dnulu Alecsandrescu II, barbatu de ta-

lentu în art'a dramatica infatiosia prin mimica, gesturi și accentu manierile unui cavaleriu rafinat, puugasiu de profesiune, cu rara desteritate, încótu face onore Taliei románe. Dna Alecsandrescu, o artista sprintena și fermecatóra și jucá rolulu de femea prostituata invecbita în fára de legi și devotata din resbunare cátra misielatarea barbutiloru, numai aurulu, cu trupu, cu sufletu, cu o franchetia admirabila, și desteritate rara insusita D-sele. D-siór'a Constantinescu, cá tieranc'a gratiósa în simplitate dovedi și cu asta ocașiune talentu dramaticu, prin care póte deveni o flóre scumpa în cunuu'a artistiloru románi la altariulu Taliei.

Nu putemu suprimá impresiunea placuta, ce ni-o casiná D-nulu Nicolau cu originalitatea dialectului seu (celu moldovenescu) și actiunea franca și naturala, de minune potrivita roliloru, ce le jóca. De astadata jucá pre tieranulu incarantitu, simplu și curatu, ca aerulu dela tíera, indiestratu inse cu minte senetósa și intielepciune filosofica. —

Urámu Dlu Millo și companiei D-sele succese stralucite cá pre lánga placerile, ce le casiná se póta adauge la fericirea iubitei sale natiuni, combatendu prin arta vitulu și încuragandu virtutea.

Varietáti.

** (Congresulu la Blasiu.) În momintele presinte aflámu, ca concesiunea pentru convocarea unui congressu la Blasiu alu Romániloru gr. cat. are sa se deie în díele armatórie, și ca acum'a nu mai lipsece, decátu inal'ta semnatura. Acést'a scire ni s'a publicatu cu multa positivitate pentru aceea n'avemu nici o cauza a ne dubitá în autenticitatea ei. „Familia“

* Telegrama din Constantinopole ne inpartesiescu ca în 5 Iuniu la o óra dupa amédi erupse a olo în o parte a orasiului, numita Pera (locuita mai totu de occidentali, în a caroru mana e cea mai mare parte a comerului) unu incendiu terebile, care, suflandu ventulu, luá dimensiuni colosale. Otelulu consulatulu anglésu, alte dóae zidiri consulare, biserice, mosee, mai multe mii de case și cele mai mari asortiemonte de marfe arsera. Asemenea devenira mai multe vietie omenesce victima acelu incendiu. Daun'a se suie la milióne. Orasiulu are unu aspectu posomoritu.

** (Unu jude delicatu.) Jadele, ce avea a dá documentulu despre mórtéa lu Don Enrica, cadíutu în duela prin ducele de Montpensier, aréta în acelu documentu o delicatesa, dupa cum ea numai spanioliloru e propria. Elu adevéri, ca ilustrulu domnu Enrico, infante de Ispani'a, avú nenorocirea, tragendu la semnu, a-si aflá mórtéa.

** (Inaugurarea liniei drumulu de feru Pasicani — Iasi) a avutu locu în 20 Maiu st. v. Peronulu garei éra onoratu cu o multime de steaguri și hal'a pentru locomotive éra prefacuta cu multu gustu într'o sala mare. În fundulu salei marc'a tieriei și dedesubtulu ei, în mijloculu celoru mai alese plante exsotice pre unu pedestalu bust'a I. S. Domnitoriului. Tóte marcile a diferiteloru districte a Romaniei erau asiediate pre paretu de-lungulu salei, care éra și ornata cu drapeluri de colorile tieriei și guirlande de flori — Unu publicu numerosu și alesu se adonase multu mai nainte de tempulu hotaritu. La 5 1/4 óre sosi trenulu specialu, a cáru locomotiva éra ornata cu flori și guirlande. În trenu se aflau d. directoru generalu a companiei și invitatii din districte și din streinatate. — Detailuri mai multe despre ceremoni'a deschiderei și despre banchetu vomu publicá în numerulu viitoriu. „Cur. de Iasi.“

Edictu.

Prin care Dimitrie Serbu din Salisce, lánga Sabinu, legiutulu barbatu alu Annei n. Ioanu Rosca, toti deacolo, carele de optu ani au paresitu patria, socia și copii fára a se sci loculu petrecerei lui, se sorocesce prin acést'a, cá în terminu de unu anu negresitu sa se infacieseze inaintea forului matrimoniale subscrisu, cáci la din potriua, și în absentia lui se voru judecá cele de canónele biserecesce în asemenea inpregiurári prescise.

Sibiú 19 Maiu 1870.

Forulu matrimoniale gr. res. alu protop. traculului Sabinului I.